

DAK TETERRAS
BUBBELBAD

WELCOME STRANGER

foto voorkant:
'Dakterras met Bubbelbad'
Lily van der Stokker, 2021
Foto:kunstenaar

Inleiding artistiek inhoudelijk

Na de wereldwijd roerige maanden eind 2020, bleken de eerste maanden van het nieuwe jaar al even onrustig. Het was wederom een jaar vol onzekerheden. Opnieuw brak een periode aan van isolatie die tot juni zou duren, en dat trok een grote wissel op mensen wereldwijd. Desondanks werd 2021 voor Welcome Stranger een bijzonder jaar.

In 2021 was de tentoonstelling in Dakar nog slechts enkele dagen open. Welcome Stranger bracht er in een samenwerkingsproject drie kunstenaars met verschillende nationaliteiten bij elkaar in een woonhuis in een woonwijk midden in Dakar (Senegal). De drie kunstenaars deelnemende kunstenaars waren Laye Kâ (Senegal), Tim Breukers (Nederland) en Gareth Nyandoro (Zimbabwe), alle drie kunstenaars in wiens werk materialiteit en experiment een belangrijke rol speelt. In overleg met elkaar werkten ze toe naar een 'in situ-presentatie'. De tentoonstelling werd de titel Biti ak Biir meegegeven, Wolof voor 'interieur' en 'exterieur'. De drukbezochte tentoonstelling was open voor publiek gelijktijdig met Partcours 2020 in de periode 8 december tot 8 januari 2021. In Dakar waren toen allerlei kunst ruimtes open, ook de voor Dakar zo typerende, mystiek overkomende kunstruimtes die op verschillende plekken in huizen te vinden zijn. Ze zijn moeilijk definieerbaar, laat staan te bezoeken. In juni 2021 verscheen een publicatie over het samenwerkingsproject.

Het project in Dakar markeerde ook het afscheid van Hester Elzerman na meer dan 20 jaar van Welcome Stranger. Ze zette zich er vanaf eind jaren '90 voor in, onder meer bij het project in een Ecovijk in Amsterdam. Na het overlijden van Marjolein Schaap heeft ze de stichting onder haar hoede genomen en er, samen met ondergetekende, een nieuwe impuls aan gegeven sinds 2016.

De gevels van de huizen was in Amsterdam nog steeds de enige plek waar we als Welcome Stranger iets konden laten zien en betekenen. Van de vier kunstenaars die we in 2020 vroegen een kunstwerk te maken waren er begin 2021 nog twee te zien: Tim Breukers (Krugerplein) en Smári Robertsson (Zomerdijkstraat). Daar werd nog één aan toegevoegd op 29 januari 2021: Bastienne Kramer in de 2e Leeghwaterstraat. Vervreemdende huiselijke objecten hingen er de eerste maanden van 2021 uit het raam van het woon- en werkpand in het Funenpark. Op het moment dat de dag langzaam overging in de avond en nacht gaven deze objecten, die geabstraheerde 'bankstellen' leken, licht en woorden werden zichtbaar. Ze verwezen naar de situatie waarin we ons in die periode allemaal bevonden; het gebonden zijn aan huis en de onmogelijkheid van fysiek contact met de meeste mensen om ons heen. Het werk Warmtebeeld #10 was onderdeel van haar serie Home Made Energy waarmee Kramer zich begeeft op de grens van dilettantisme en professionaliteit, van uniciteit en serialiteit, van tekstuele en visuele communicatie, van vast en vloeibaar, van collectief en autonoom. Bastienne Kramer deed mee aan eerdere edities van Welcome Stranger - in het najaar van 1992 en in 1998 aan Moving In.

De kunstwerken die ontstonden hadden iets vreemds, ze waren invasief en geheimzinnig van binnenuit, en verrassend en ontoegankelijk van buiten. De kunstenaars onthulden iets persoonlijks middenin hun eigen buurt. Aangezien er geen bezoekers waren, alleen voorbijgangers die de werken slechts fragmentarisch konden waarnemen - alleen van buitenaf en nooit van binnenuit - zochten de vier kunstenaars tegelijkertijd ook naar nieuwe ingangen. Smári Robertsson, bijvoorbeeld, speelde met de verschillende manieren om zijn werk van binnen en van buiten te bekijken. Met de verhaallijn en de liedjes die hij digitaal aan het publiek ter beschikking stelde,

was de sculptuur anders toegankelijk dan wanneer je er vanaf de straat naar keek, maar de ingangen verhelderden elkaar niet en gaven geen duidelijke en consistente betekenis die de vreemdheid van het werk zou neutraliseren. De serie eindigde op 27 maart 2021 om vervolgens vanaf juni een langere lijn te maken met nog eens vier kunstwerken in Amsterdam.

In juni trapte Esther Tielemans tijdens Amsterdam Art Week af in de Maarten Harpertzoon Trompstraat. Ze bekleedde de gevel van haar huis in Amsterdam West met carwrap folie. Vanwege de metallic groene hoogglanslaag ontstond een monochrome gevel. Het fascineert haar hoe in de schilderkunst, op een plat vlak, de suggestie van een andere wereld wordt gewekt. Die schijn van werkelijkheid loopt voor haar parallel met onze maakbare wereld. Door het reflecterende materiaal werd de omgeving op de gevel weerkaatst en ontstond er een andere, kunstmatige werkelijkheid. Kort daarop volgde Radna Rumping die met een 30-minuten durend audio essay 'Hoofdweg (een mogelijke lijn)' mensen uitnodigde de langste straat van Plan West in Amsterdam te (her)ontdekken. Je kon (nog steeds overigens) het geluidswerk downloaden of direct afspelen. Met een eigen telefoon/audiospeler en via koptelefoon was het al wandelend te beluisteren. Kévin Bray toverde in samenwerking met Alexis Bondoux en Lou Buche het balkon van hun woning in de Woutertje Pietersestraat om tot een installatie waarin ze voorbijgangers uitnodigden een rebus te maken. Op die manier brachten ze de façade, bekend als het architecturale gezicht van een gebouw, in verband met de figuurlijke betekenis van 'façade', het doen alsof, een spel spelen, je vermommen. Toen in augustus het werk van Lily van der Stokker in de Valeriusstraat werd voltooid waren alle vier de werken gelijktijdig te zien. Van der Stokker zag haar buurt veranderen in de drieëndertig jaar dat ze er woont: mensen voegen driftig extra vierkante meters toe aan hun woning door kelders uit te graven, keukens uit te bouwen, balkons te verbreden en nieuwe dakterrassen aan te leggen, inclusief wenteltrap, bubbelbad, buitendouche en palmboom. Van der Stokker observeerde de bouwwoede in de buurt en deed er zelf ook aan mee, door haar huis uit te breiden met een kortstondige uiting van concrete poëzie. Zo liet ze haar huis in 2021 praten in reuzenletters boven op het dak; politiek, humoristisch en brutaal. Huizen kunnen ook praten.

De nieuwe werken werden zeer goed ontvangen, door zowel voorbijgangers, publiek als pers. Het is duidelijk merkbaar dat de bekendheid van Welcome Stranger groeit. In het Parool werd er in verschillende rubrieken over geschreven, Metropolis M (Thomas Huut, nr. 5, 2021) schreef over het werk van Esther Tielemans en Radna Rumping (Manuela Zammit 23.09.2021). En in oktober, toen de eerste werken al weer bijna verdwenen, verscheen er een interview in Trouw met filosoof Thijs Lijster naar aanleiding van zijn essay voor Welcome Stranger (Djuna Spreksel, Trouw, 19.10.21).

Anders dan 2020 waren hand-outs beschikbaar met daarin een korte interview met de kunstenaar zodat voorbijgangers meer konden ontdekken over de kunstenaars, het werk, de context en de andere kunstwerken. Naast de QR code werd hiervan veel gebruik gemaakt.

Op de valreep van 2021 vroeg Welcome Stranger Maria Barnas over de kunstwerken een gedicht te schrijven. Toen ze de kunstwerken ging bekijken zag ze op de verschillende plaatsen waar ze kwam verschillende soorten afgesloten groen. Ze is deze aan elkaar gaan verbinden in het gedicht zodat er een ruimere, misschien meer dromerige tuin zou ontstaan. Het eerdere gedicht Het Grenzeloze Plein en De Omsloten Tuin vormen nu een tweeluik. Online zijn ze beschikbaar op de eigen website van Welcome Stranger, in zowel NL als ENG.

De samenwerking met IMC Weekendschool kwam in 2021 nog niet van de grond, simpelweg omdat het niet kon plaatsvinden omdat de school gesloten was gedurende vele maanden. In 2022 zal de samenwerking alsnog ingezet worden.

Welcome Stranger bleef ook binnen bestuurlijk Amsterdam niet onopgemerkt, het Stadscuratorium werd erdoor geïnspireerd. In de visie die het Stadscuratorium onlangs publiek deelde staat Welcome Stranger kort vermeld met een afbeelding van Lily op pag 11 als voorbeeld van initiatieven die inzetten op het bijzondere en onbekende van de stad. Hierbij een linkje: <https://stadscuratorium.nl/tussen-thuiskomen-verdwalen-en-op-bezoek-zijn-kunst-in-de-gelaagde-stad/>. Het advies is primair bedoeld als een advies en ter informatie aan de gemeente gebaseerd op wat specifieke vragen die zij hadden aan het Stadscuratorium.

Tot slot; in 2021 heeft zich naast dat Hester Elzerman zich heeft teruggetrokken uit de directie een verandering voorgedaan in de samenstelling van de Raad van Toezicht: Lia Gieling is toegetreden als bestuurslid. De KvK inschrijving is hierop aangepast.

Amsterdam, 1 maart 2022

Marianna van der Zwaag, directeur-bestuurder

JAARREKENING

DE BALANS

	2021	2020		2021	2020
activa			passiva		
vaste activa			eigen vermogen	€ 20.948	€ 41.604
vlottende activa			vreemd vermogen		
saldo rekening-courant	€ 17.921	€ 38.577			
saldo spaarrekening	€ 364	€ 364			
saldo bedrijfsspaarrekening	€ 2.663	€ 2.663			
	€ 20.948	€ 41.604			€ 41.604

BATEN/LASTENREKENING

	Lasten	Baten	Omschrijving
		€ 5.000,00	ST MONDRIAAN FONDS / KUNSTENAARSHONORARIUM
		€ 15.268,00	ST MONDRIAAN FONDS / KUNSTOPDRACHT
		€ 29.360,00	AMSTERDAMS FONDS VOOR DE KUNST
Amsterdam 2020-2021	€ (3.396,50)		materiaalkosten
	€ (3.291,00)		communicatie (incl radio uitzendingen)
	€ (194,63)		verzekering
	€ (394,00)		vergunningen
	€ (2.725,00)		vergoedingen kunstenaars
	€ (1.028,50)		fotografie
Dakar 2020-2021	€ (3.034,00)		vergoedingen kunstenaars
	€ (250,00)		fotografie
	€ (984,00)		vertaalkosten
	€ (150,00)		ondersteuning filmen
	€ (550,00)		communicatie
		€ 500,00	retour reiskosten
	€ (1.635,00)		drukkosten publicatie
	€ (1.815,00)		vormgeving publicatie
	€ (1.548,32)		overige onkosten
vrijwilligersvergoeding	€ (3.300,00)		

Amsterdam 2021	€	(707,00)		vergunningen
	€	(453,04)		verzekeringen
	€	(2.950,00)		communicatie algemeen / social
	€	(847,00)		communicatie advertentie / abonnementen
	€	(10.700,00)		vergoedingen kunstenaars
	€	(25.546,59)		materiaal & productie
	€	(992,20)		drukkosten handouts
	€	(2.347,40)		vormgeving campagne 2021
	€	(719,50)		overige kosten
	€	(181,50)		fotografie
algemene kst	€	(194,41)		bestuurdersaansprakelijkheid
	€	(149,44)		webhosting en website kosten
	€	(119,35)		bankkosten
	€	(579,93)		overige kosten
	€	(70.783,31)	€	50.128,00